

OZNÁMENIE KOMISIE

Druhá zmena dočasného krízového a prechodného rámca pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v dôsledku agresie Ruska proti Ukrajine

(C/2024/3113)

1. Úvod

1. Komisia prijala 9. marca 2023 oznámenie s názvom Dočasný krízový a prechodný rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v dôsledku agresie Ruska proti Ukrajine (ďalej len „dočasný krízový a prechodný rámec“) ⁽¹⁾.
2. V dočasnom krízovom a prechodnom rámci Komisia usúdila, že agresia Ruska proti Ukrajine a jej priame a nepriame účinky vrátane uložených sankcií a protiopatrení, ktoré prijalo napríklad Rusko (ďalej len „súčasná kríza“), spôsobili značnú hospodársku neistotu, narušili obchodné toky a dodávateľské reťazce a viedli k mimoriadne veľkému a neočakávanému zvýšeniu cien, najmä v prípade zemného plynu a elektriny, ale aj mnohých ďalších vstupov, surovín a primárneho tovaru. Tieto účinky spoločne vážne narušili fungovanie hospodárstva všetkých členských štátov v širokej škále hospodárskych odvetví. Na základe toho Komisia usúdila, že je vhodné stanoviť kritériá na posudzovanie opatrení štátnej pomoci, ktoré môžu členské štáty prijať na nápravu tohto vážneho narušenia výnimočnými opatreniami opísanými v dočasnom krízovom a prechodnom rámci.
3. Komisia 20. novembra 2023 rozhodla, že výnimočné opatrenia stanovené v dočasnom krízovom a prechodnom rámci na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ na nápravu vážneho narušenia by sa mohli v zásade postupne zrušiť, a to aj s prihliadnutím na riziko narušení, ktoré z týchto výnimočných opatrení vyplýva ⁽²⁾. Komisia sa predovšetkým rozhodla i) nemeniť postupné rušenie oddielov 2.2, 2.3 a 2.7 dočasného krízového a prechodného rámca, ktorých účinnosť uplynula 31. decembra 2023, ale ii) odložiť postupné rušenie oddielov 2.1 a 2.4 dočasného krízového a prechodného rámca do 30. júna 2024. Komisia uznala, že súčasná kríza naďalej predstavuje riziká a na určitých trhoch zostáva zdrojom neistoty. Vďaka predĺženému postupnému rušeniu oddielov Komisia umožnila členským štátom, aby si ako záruku zachovali podporné opatrenia, no zároveň povolila dlhšie obdobie na administratívne zavedenie potrebných opatrení.
4. Na zasadnutí Európskej rady, ktoré sa uskutočnilo 21. a 22. marca 2024 členské štáty poukázali na pokračujúci vplyv súčasnej krízy a výziev, ktorým čelí odvetvie poľnohospodárstva. Komisia uskutočnila ďalšie konzultácie s členskými štátmi, konkrétne v podobe prieskumu, ktorý bol spustený 27. marca 2024, a stretnutia, ktoré sa uskutočnilo 15. apríla 2024. Členské štáty boli takisto vyzvané, aby predložili písomné pripomienky. Komisia zohľadnila všetky odpovede, ktoré dostala, vo svojich úvahách.

⁽¹⁾ Oznámenie Komisie – Dočasný krízový a prechodný rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v dôsledku agresie Ruska proti Ukrajine (Ú. v. EÚ C 101, 17.3.2023, s. 3).

⁽²⁾ Oznámenie Komisie – Zmena dočasného krízového a prechodného rámca pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v dôsledku agresie Ruska proti Ukrajine (Ú. v. EÚ C, 2023/1188, 21.11.2023).

5. Komisia usudzuje, že hoci hospodárske narušenie značne ovplyvňuje hospodárstvo naprieč všetkými členskými štátmi, zavedenie určitých opatrení na účinné odstránenie tohto vplyvu si môže vyžadovať viac času, najmä v odvetví poľnohospodárskej prvovýroby, ako aj v odvetví rybárstva a akvakultúry. V týchto špecifických odvetviach, ktoré sa vyznačujú mimoriadne vysokým podielom malých podnikov, si požadovaný proces prispôsobenia sa na účely účinného prekonania súčasnej krízy vyžaduje ďalší čas. Okrem toho, najmä v prípade poľnohospodárskej prvovýroby a do určitej miery aj v prípade akvakultúry je závislosť od ročných období rastu a cyklov zberu úrody relevantnou odvetvovou črtou, ktorú treba mať na pamäti, rovnako ako aj potrebu získať vstupy, ako napríklad hnojivá, v čase mimoriadne vysokých cien pri súčasnom predaji výsledných produktov za terajšie stlačené ceny. To opodstatňuje výnimočne dlhšie obdobie implementácie v týchto odvetviach.
6. Komisia preto usudzuje, že aj keď existujúce podporné opatrenia členskými štátom zväčša umožňujú riešiť zostávajúce zdroje neistoty, naďalej existujú zraniteľné oblasti a osobitná potreba dlhšieho času na zavedenie účinných podporných opatrení v odvetví poľnohospodárstva, rybárstva a akvakultúry.
7. Na základe uvedenej situácie sa Komisia rozhodla predĺžiť obdobie postupného rušenia oddielu 2.1 dočasného krízového a prechodného rámca do 31. decembra 2024 v prípade pomoci poskytnutej podnikom pôsobiacim v odvetví poľnohospodárskej prvovýroby, ako aj v odvetví rybárstva a akvakultúry. Komisia usudzuje, že tieto podniky možno vzhľadom na osobitné výzvy, ktorým čelia, považovať za podniky zasiahnuté súčasnou krízou na účely bodu 61 písm. d) dočasného krízového a prechodného rámca bez toho, aby členské štáty museli poskytnúť ďalšie odôvodnenie.
8. Komisia usudzuje, že nie je potrebné preskúmať oddiely dočasného krízového a prechodného rámca zamerané na podporu prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo (t. j. jeho oddiely 2.5, 2.6 a 2.8), ktoré sú založené na článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEÚ, keďže zostanú účinné do 31. decembra 2025. Uvedených oddielov sa táto zmena teda netýka.

2. Zmeny dočasného krízového a prechodného rámca

9. Bod 55 sa nahrádza takto:

„55. Komisia usudzuje, že agresia Ruska proti Ukrajine a jej priame a nepriame účinky vrátane uložených sankcií a protiopatrení, ktoré prijalo napríklad Rusko, spôsobili značnú hospodársku neistotu, narušili obchodné toky a dodávateľské reťazce a viedli k mimoriadne veľkému a neočakávanému zvýšeniu cien, najmä v prípade zemného plynu a elektriny, ale aj mnohých ďalších vstupov, surovín a primárneho tovaru. Tieto účinky spoločne vážne narušili fungovanie hospodárstva všetkých členských štátov. Narušenia dodávateľského reťazca a zvýšená neistota majú priame aj nepriame účinky s dosahom na mnohé odvetvia. Okrem toho rastúce ceny energií ovplyvňujú prakticky každú hospodársku činnosť vo všetkých členských štátoch. Komisia preto usudzuje, že vážnym narušením fungovania hospodárstva je zasiahnutá široká škála hospodárskych odvetví vo všetkých členských štátoch. Na základe toho Komisia usudzuje, že je vhodné stanoviť kritériá na posudzovanie opatrení štátnej pomoci, ktoré môžu členské štáty prijať na nápravu tohto vážneho narušenia.“

10. Bod 56 sa nahrádza takto:

- „56. Štátna pomoc je odôvodnená a môže byť vyhlásená za zlučiteľnú s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ na obmedzené obdobie najmä vtedy, ak slúži na nápravu nedostatku likvidity v podnikoch, ktoré sú priamo alebo nepriamo zasiahnuté vážnym narušením fungovania hospodárstva, ktoré je dôsledkom ruskej vojenskej agresie proti Ukrajine a jej priamych a nepriamych účinkov vrátane uložených sankcií a protiopatrení, ktoré prijalo napríklad Rusko. V tejto súvislosti Komisia berie na vedomie, že hoci hospodárske narušenie značne ovplyvňuje hospodárstvo naprieč všetkými členskými štátmi, zavedenie určitých opatrení na účinné odstránenie tohto vplyvu si môže vyžadovať viac času, najmä v odvetví poľnohospodárskej prvovýroby, rybníctva a akvakultúry. V týchto špecifických odvetviach, ktoré sa vyznačujú mimoriadne vysokým podielom malých podnikov, si proces prispôbenia sa na účely účinného prekonania súčasnej krízy vyžaduje ďalší čas. Okrem toho, najmä v prípade poľnohospodárskej prvovýroby a do určitej miery aj v prípade akvakultúry je závislosť od ročných období rastu a cyklov zberu úrody relevantnou odvetvovou črtou, ktorú treba mať na pamäti, rovnako ako aj potrebu získať vstupy v čase mimoriadne vysokých cien pri súčasnom predaji výsledných produktov za terajšie stlačené ceny. To opodstatňuje výnimočne dlhšie obdobie implementácie v týchto odvetviach.“

11. Bod 61 písm. c) sa nahrádza takto:

- „c) pomoc sa poskytuje do 30. júna 2024 (*) s výnimkou pomoci poskytnutej podnikom pôsobiacim v odvetví poľnohospodárskej prvovýroby, ako aj podnikom pôsobiacim v odvetví rybníctva a akvakultúry, ktorá sa môže poskytnúť do 31. decembra 2024;

(*) Ak sa pomoc poskytuje vo forme daňového zvýhodnenia, daňová povinnosť, na ktorú sa táto výhoda poskytuje, musí vzniknúť najneskôr 30. júna 2024 (resp. 31. decembra 2024 v prípade pomoci poskytnutej podnikom pôsobiacim v odvetví poľnohospodárskej prvovýroby alebo podnikom pôsobiacim v odvetví rybníctva a akvakultúry).“